

У НАЙКРАЩИХ ТРАДИЦІЯХ
ДЕТЕКТИВНИХ ІСТОРІЙ АГАТИ КРІСТІ

Чекайте на масштабну екранізацію

Засновано на реальній історії

Сідаючи в купе потяга, військова медсестра Флоренс Шор не здогадувалася, що вбивця вже чекає на неї... Проте поліція не змогла знайти злочинця. Луїза Кеннон ніколи не була знайома з Флоренс, натомість доля звела її з поліціантом залізниці Гаєм Салліваном. Він присягнувся, що доведе розслідування до кінця. Луїза стає покоївкою в родині Мітфордів і допомагає поступово розплутувати злочин. Жінка стає свідком того, як юна Ненсі Мітфорд закохується в загадкового чоловіка на ім'я Роланд. Здавалося б, нічого дивного, але чому в нічних кошмарах Роланд вигукує ім'я Флоренс Шор?.. Луїза і Гай потрапляють у вир пригломшливих таємниць. Раптом кожен опиняється під підозрою...

Класичне вбивство, класична сім'я та абсолютно нова, цікава героїня сплелися разом, створивши захопливе й дуже приємне читання. Мені це сподобалося!

*Джуліан Фелловз, письменник,
сценарист телесеріалу «Абатство Даунтон»*

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-5057-4

9 786171 250574

ДЖЕССІКА ФЕЛЛОВЗ
❁
МІТФОРДСЬКІ ВБИВСТВА

Від авторки книжок про абатство Даунтон

ДЖЕССІКА ФЕЛЛОВЗ

МІТФОРДСЬКІ ВБИВСТВА

МІТФОРДСЬКІ
ВБИСТВА

JESSICA FELLOWES

THE MITFORD
MURDERS

A NOVEL

ДЖЕССИКА ФЕЛЛОВЗ

МІТФОРДСЬКІ
ВБИСТВА

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**
2018 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111
Ф38

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Fellowes J. The Mitford Murders : A Novel / Jessica Fellowes. —
London : Minotaur Books, 2018. — 432 p.

Переклад з англійської *Ганни Литвиненко*

Дизайн обкладинки

CreaLab

Creative Laboratory

ISBN 978-617-12-5057-4
ISBN 978-1-250-17078-1 (англ.)

© Little, Brown Book Group
Ltd, 2017
© Hemiro Ltd, видання укра-
їнською мовою, 2018
© Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», пере-
клад і художнє оформлен-
ня, 2018

Саймону та Джорджу
Беатрікс та Льюїсу

*Je est un autre*¹.

Рембо

¹ Я — інший (фр.). (Тут і далі прим. пер.)

ПРОЛОГ

12 січня 1920

Флоренс Шор прибула до вокзалу Вікторія о 14:45 у найманому екіпажі. Від самого Гаммерсміту — це було марнотратством, та їй здавалося, що вона того заслуговувала. Таке прибуття пасувало до її нового хутряного манто, подарунку на день народження від самої себе, яке вона вперше одягла лише позавчора: хотіла вразити свою тітку, баронесу Фаріну, за чашкою китайського чаю та імбирними галетами; тітка перепростила, що не було торта.

Флоренс уже була тут якихось двадцять годин тому, коли поверталася від родичів у Тонбриджі, а тепер мандрувала майже в тому ж напрямку — до Сент-Леонардс-он-Сі, де над чайною крамницею мешкала її добра подруга Роза Піл. Хоча день народження та хутряне манто для будь-кого і стали б задосить вагомою причиною, щоб скористатися послугами екіпажу, а не двома автобусами, потрібними, щоб перетнути місто, Флоренс виправдовувала такий вибір транспорту ще й чималим багажем: сумка для офіційних паперів, велика валіза, валізка для косметики, парасолька та дамська сумочка.

Ба більше, щодо таких необачних розтрат: відколи її демобілізували, минуло лише два місяці, і до схожого марнотратства жінка вдавалася лише раз чи двічі, хоча й могла собі це дозволити завдяки грошам, які п'ять років тому успадкувала від сестри. І це не враховуючи власних заощаджень. Тож вирішено — Флоренс гукнула носильника. Якщо він без скарг потягне її валізи, вона залишить йому щедрі чайові.

— На дев'яту платформу, будь ласка, — сказала вона йому, — до вагонів третього класу. — Її поблажливість до себе мала межю.

Вільна від багажу, Флоренс припасувала вишуканого ху-тряного капелюшка та обтрусилла довгу спідницю. Довоєн-на мода краще приставала до її фігури, й хоча час від часу їй таки кортіло відмовитися від корсету, вона ніяк не могла до цього звикнути. Якось, гуляючи без нього, жінка почувала-лася так, немов дефілювала вулицею зовсім гола. Не зра-джуючи своєму маленькому ритуалові, вона поплескала долонею сумочку, зручніше перехопила парасольку, щоб опиратися на неї при ходьбі, й цілеспрямовано закрокувала до каси. Їй ніколи було гаяти час.

На вокзалі була й пошта, і Флоренс задумалася, чи варто запискою повідомити портъе, що їде з кімнат, які винайма-ла, однак вирішила цього не робити. Зрештою, вона могла написати і з Сент-Леонардса. Жінка рушила до каси, із по-легшенням побачила, що немає довгих черг, і стала до шос-тої стійки позаду доброзичливої на вигляд молодої жіночки. Флоренс замилювалася стрункою фігурою попереду; блис-куче волосся зачесане та вкладене у великий капелюх, при-крашений темно-синім сатином. Мода на коротко підстри-жене волосся ще не панувала в Лондоні так, як Флоренс бачила це в Парижі, хоча й підозрювала, що до цього лиши-лося недовго. Жіночка швидко купила квиток, а тоді корот-ко всміхнулася їй і пішла геть.

Флоренс глянула на касира за склом, бородатого чолові-ка в кашкеті. На якусь мить замислилася, як це адміністрація залізниці дозволила носити бороди, а тоді нагадала собі, що війна могла спотворити його обличчя й чоловік прагнув це приховати. Таке траплялося досить часто, й вона знала це, як ніхто інший.

— Слухаю, мем, — сказав він їй. — Куди?

— Третій клас до площі Воїна, Сент-Леонардс, будь лас-ка. Зворотний за тиждень.

Флоренс бачила, як він мигцем глянув на її військову медаль, і в погляді ніби читалося: «Ти одна з наших». Але прозвучало лише:

— Дев'ята платформа. Ви саме встигаєте на п'ятнадцяту двадцять. Це швидкий потяг до Льюїса, де він розділяється — перші вагони до Брінгтона, останні до Гастінгса. Вам краще сісти назад.

— Так, я знаю, — сказала Флоренс. — Але дякую.

— З вас шість шилінгів.

Вона вже поклала сумочку на виступ попереду, швидко витягла потрібну суму. Спритна, навіть у рукавичках, Флоренс передала гроші, натомість отримавши маленькі жорсткі прямокутники. Жінка обережно поклала решту до сумочки, тримаючи потрібний квиток у руці, й клацнула застібкою.

Вийшовши до юрби, Флоренс глянула на вокзальний годинник: час ще був, проте вона знала, що носильник тремтітиме від холоду, чекаючи на платформі з її сумками, тож вирішила не йти до затишної кімнати в будівлі вокзалу, щоб випити чашечку чаю. Суворий січневий мороз давно покінчив із різдвяними веселощами, так само і з відчуттям новизни на початку нового десятиліття. Вони так довго чекали післявоєнного життя лише для того, щоб дізнатися, що ніщо вже не буде як раніше. Забагато змінилося, забагато завдано горя.

Принаймні поїздка буде недовга, а коли вона прибуде, на неї вже чекатиме Роза із гостинною вечерею — щедрі скибки хліба з товстим шаром масла, нарізана медова шинка та склянка елю, а можливо, навіть шматочок непроданого торта з чайної крамниці, розігрітого солідною порцією домашнього заварного крему. За тиждень чи два, проведені у Розі, Флоренс завжди доводилося аж на дюйм¹ послабляти корсет. Дивно, та згадка про таке пригощання — спогад, якому можна вірити після стількох візитів до подруги, — не збудив у Флоренс апетиту. Просто зараз вона хотіла лише гарячого солодкого чаю, та байдуже. Терпіла й гіршу нужду.

¹ Приблизно 2,5 см.

Вона крокувала до потяга. Платформа під номером дев'ять насправді була напівплатформою і простягалася вздовж дальнього правого боку вокзалу, тож щоб дістатися до неї, потрібно було перейти платформу номер вісім. Рухаючись велично, але впевнено, мов «Лузитанія»¹ на виході з Ліверпуля, вона краєм ока нібито впізнала постать. Флоренс здригнулася. Він знав, що вона буде на вокзалі? Чоловік був сухорлявий, худий та трохи потріпаний — дерев'яний рятувальний пліт порівняно до її океанського лайнера. Він стояв до неї боком, капелюх насунутий на очі, тож жінка не знала напевне, чи він її бачив. Флоренс заквапилася, серце калатало їй у грудях. Попереду вона помітила свого носильника, який терпляче чекав біля її багажу, і заспокоїла себе. Їй треба було лише сісти на потяг, і менше ніж через двадцять хвилин вона вже буде в дорозі.

Флоренс перехопила погляд носильника і тримала його, підходячи ближче, чим тільки стривожила хлопця. Коли вона дивилася на нього, то почувалася безпечніше, хай навіть то був лише юнак. Він почував підборіддя та знервовано натягнув шапку. Помітивши його занепокоєння, Флоренс дещо майнуло в голові. Вона вже готова була відкинути цю думку, аж раптом помітила когось праворуч від хлопця — Мейбл.

Юнак гортанно пробелькотів:

— Мадам, вибачте, мадам, ця леді хотіла забрати ваш багаж, але я не був впевнений... — його голос обірвався.

Мейбл виступила вперед.

— Флоренс, люба. Він не брав моїх чайових.

Флоренс не відповіла, а натомість звернулася безпосередньо до носильника.

¹ Британський трансатлантичний пасажирський лайнер, один із найбільших того часу. У 1915 році прямував із Нью-Йорка до Ліверпуля і був потоплений торпедою з німецької субмарини. Загинули 1197 людей, серед них діти.

— Усе гаразд. Можеш йти. Дякую.

Наостанок вона дала йому шилінг, і хлопець пішов. На його обличчі було помітне полегшення. Флоренс розвернулася до Мейбл:

— Що ти тут робиш?

— Ну хіба ж можна не привітатися з давньою подругою? — всміхаючись, мовила Мейбл. — Я просто подумала, що допоможу тобі. Я ж знаю, яка ти вибаглива до місця. До того ж у тебе так багато багажу, що ти сама не впоралася б.

— Як бачиш, я мала носильника. І чудово впоралася б самотужки.

— Знаю. Проте й моя допомога не зашкодить. Та годі вже, постій тут. Я перевірю купе.

Доки вони стояли на платформі, прибув потяг. Оскільки Флоренс відпустила носильника, то лишилася зі своїми валізами, а Мейбл у цей час відчинила перші двері вагону третього класу, а потім інші. Уже скоро вона повернулася.

— Ти маєш зайти сюди. Тут більше нікого немає, тож зможеш сісти, де захочеш. У іншому сидить леді, обличчям уперед. Вона не пересідатиме.

Флоренс мовчала, риси її обличчя згладилися, і тепер його було так само важко прочитати, як і напис на стародавньому надгробку, де після століть дощу та вітру гравіювання заледве проглядало. Мейбл схопила велику валізу та сумку для документів із темно-червоної шкіри, з вицвілими кутиками, зношену за роки, упродовж яких супроводжувала свою власницю Францією. Флоренс уже тримала в руках валізку з косметикою, маленьку й темно-синю, ключ від неї у гаманці. Це був подарунок від тітки, куплений в *Asprey* на Бонд-стріт, коли ще правила королева Вікторія.

У купе, яке обрала Мейбл, не було ні душі, а сліди перебування пасажирів під час попередньої поїздки вже начисто прибрали. Навпроти одна одної стояли дві оббиті лавки, а на протилежному боці були лише одні двері. Щойно потяг відправиться, більше ніхто не зможе зайти. Мейбл поклала

валізу під перше сидіння справа, за рухом поїзда. Сумку для документів поставила поруч із тим місцем, де мала сісти Флоренс. Жінка зняла капелюха й поклала його на коробку поруч себе.

— Маєш що почитати? — запитала Мейбл, потягнувшись уперед, щоб зазирнути до сумочки Флоренс, та стримала її різким жестом. — Краще тобі сісти. Часу обмаль.

Флоренс і досі не зронила ні слова, однак сіла туди, куди вказала Мейбл. Місце було у віддаленому кутку, тому з платформи її майже не було видно. Ще не сутеніло, проте світло було якесь притлумлене, а небо таке ж брудно-мармурове, як і підлога вокзалу. На щастя, парові труби вже невдовзі зігріють її. У купе були гасові лампи, проте їх не запалюватимуть аж до Льюїса. Читати при такому світлі не те що неможливо, проте не дуже зручно для жінки її віку — від позавчора п'ятдесятип'ятирічної. Після закінчення війни вона вирішила вийти на пенсію, і тепер, як їй здавалося, лишалося тільки чекати старості.

Мейбл випросталася, так, немовби хотіла щось сказати, коли раптом якийсь рух позаду змусив її підстрибнути. Двері розчинилися, й усередину зайшов молодик десь двадцяти восьми чи тридцяти років. Він був убраний у світло-коричневий твідовий костюм та капелюх. Флоренс не бачила пальта, яке не завадило б цієї пори року, якщо їдеш до узбережжя в січні, та, можливо, він тримав його перекинутим через лікоть, а вона просто не помітила. У нього не було багажу, тростини чи хоча би парасольки. Чоловік сів зліва, біля вікна — діагонально від Флоренс, проти руху поїзда.

Вони почули свист вокзального чергового — п'ятихвилинне попередження.

Мейбл рушила до дверей, і чоловік підвівся.

— Дозвольте мені, — сказав він.

— Ні, дякую, — відказала Мейбл. — Я й сама впораюся.

Вона потягнула за шкіряний ремінець, опускаючи вікно, перехилилася назовні, щоб повернути ручку, та штовхнула двері. Флоренс залишалася сидіти, не звертаючи уваги на попутника. На колінах вона тримала газету, а на носі примостилися окуляри для читання. Мейбл вийшла з купе, зачинила двері й стояла на платформі, зазираючи всередину. Так тривало аж до останнього свистка чергового. Потяг рушив, спочатку повільно, а потім поступово збільшуючи темп, і до першого тунелю вже докотився повним ходом. То востаннє хтось бачив Флоренс Найтінгейл Шор живою.

ЧАСТИНА ПЕРША

1919—1920

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Святвечір 1919

Тиняючись поміж юрбою вздовж Кінгс-роуд, міцно запнувши тоненьке пальто на шиї в спробі захиститися від пронизливого вітру, Луїза Кеннон, опустивши голову, легко ступала тротуаром. Обриси вулиці поблякли під скрадливою темрявою, проте натовп нітрохи не рідшав. Покупці парочками тинялися перед гарними вітринами, прикрашеними електричними вогнями та спокусливими різдвяними дрібничками: розфарбовані картонні коробки з рахат-лукумом, яскраво-рожеві та зелені застигли кубики якого замалим не світилися кризь товстий шар цукрової пудри; бліді нерухомі обличчя зовсім нових порцелянових ляльок, чії ноги та руки були щільно загорнуті в накрохмалені бавовняні сукні, а з-під облямівки химерними шарами визирало тонке, мов папір, мереживо.

Просто позаду Луїзи був великий універмаг «Пітер Джонс», де в кожній вітрині, зверненій до вулиці, встановили по ялинці. До гілок акуратно прив'язали червоні та зелені стрічки, між темно-зеленої хвої звисали дерев'яні прикраси: мініатюрні розфарбовані коники-гойдалки, верткі срібні зірки, золоті яйця, смугасті карамельки. Кожний предмет — бездоганне факсиміле дитячої фантазії, яке нарешті відтворилося в солодкому житті, коли війна та пайки лишилися позаду.

Перед магазином стояв чоловік — руки зчеплені за спиною, обличчя купалося в м'якому саяві вітрин, — і Луїза

здумалася, чи відволікся він задосить для того, щоб сковзнути йому рукою до кишені й спробувати намацати там гаманця. Їй з голови не виходила ранкова дядькова засто-рога: «Без здобичі не вертайся. Це Різдво — шансів прірва». Певно, що на нього хтось тиснув, бо останнім часом він став особливо нестерпним та вимогливим.

Щойно вона наблизилася, чоловік різко розвернувся та засунув руки до кишень. Їй би варто бути обачнішою, та насправді дівчина відчула полегшення.

Луїза ще глибше зарилася підборіддям у комір, ширяючи поміж шнурованих черевиків та лакованих туфель на тротуарі. Окрім дядька, вона поверталася додому до матері, яка лежала в ліжку, ще й не зовсім хвора, проте й не здорова так точно — горе, важка праця та голод позначилися на її худорлявій статурі. Заглибившись у думки, Луїза відчула жар, ще навіть не усвідомивши, що ним пашіє від лавки з каштанами. Гіркий дим вдарив їй у порожній шлунок.

Уже через декілька хвилин вона крихітними смужками віддирала жорстку запечену гарячу шкірку, передніми зубами відкушуючи солодкий горіх під нею. Лише два собі, пообіцяла вона, а решту залишить матері й сподіватиметься, що вони не надто захолонуть до того часу, як вона вернеться додому. Дівчина прихилилася до стіни позаду лавки, насолоджуючись теплом її вогню. Продавець каштанів був веселий, а навколо панувала радісна святкова атмосфера. Луїза відчула, як розслабляються плечі: вона так довго сутулилася, що вже й не помічала цього. Потім підвела погляд і побачила, як дехто знайомий ішов їй просто назустріч: Дженні.

Луїза позадкувала й спробувала схватися в тіні. Вона засунула пакет із каштанами в кишеню й вище підняла комір. Дженні підійшла ближче, й Луїза знала, що втрапила в пастку — вона не могла піти, не розкривши себе. Її дихання пришвидшилося, і в паніці вона нахилилася, прикинувши, що зав'яже шnurки.

— Луїзо?

Її ліктя торкнулася рука, схована від зими в рукавичці. Струнка постать була вбрана у модне вельветове пальто, вільно підрізане та розшите павичевим пір'ям. Якщо Луїзіне зелене фетрове пальто й було гідне її тонкої статури раніше, то тепер воно потонуло в сірості. Проте голос Дженні був приязний та сповнений теплоти.

— Це ти?

Тікати було нікуди. Луїза стояла, намагаючись здаватися здивованою.

— О, Дженні! — вигукнула вона. Її щоки палали від сорому через близькість майже скоєного злочину та зустріч із давньою подругою. — Привіт. Не впізнала.

— Так добре зустрітися з тобою, — промовила молода жінка. Її краса була ще пуп'янком, коли Луїза бачила її востаннє, але тепер розквітла в щось водночас величне та витончене, мов кришталева люстра.

— Боже, минуло... Скільки? Чотири роки? П'ять?

— Так, гадаю, що десь так, — відказала Луїза. Вона поклала руку на каштани в кишені, вбираючи їхнє тепло.

Раптом у полі зору з'явилася ще одна постать: дівчина десь на два роки молодша за Луїзу, з темним волоссям, що вільними кучерями спадало на плечі, зеленими очима, що визирали з-під краю капелюшка. Вона всміхалася, вочевидь насолоджуючись цим дружнім возз'єднанням.

Дженні поклала руку їй на плече.

— Це Ненсі Мітфорд. Ненсі, це моя найдавніша та найкраща подруга Луїза Кеннон.

Ненсі простягнула руку в рукавичці.

— Приємно познайомитися, — сказала вона.

Луїза потисла їй утрималася, щоб не зробити реверансу. Може, Ненсі й мала теплу усмішку на обличчі, та постать її була, немов у молодій королеви.

— Ненсі — донька добрих друзів моїх свекрів, — пояснила Дженні. — Помічниця їхньої няні втекла, а сама няня дуже змучена, тож я вирішила допомогти.

— Вона втекла із сином м'ясника, — перебила Ненсі. — Усе село гуде, наче вулик. Це найкумедніше з-поміж усього, що я коли-небудь чула, а Фарв, відколи це трапилось, аж кипить від гніву. — Дівчина захихотіла, і Луїзі її сміх видався дуже заразним. Дженні з удаваною суворістю глянула на Ненсі й продовжила:

— Та байдуже, ми вийшли випити чаю. Уявляєш, Ненсі ніколи не куштувала солодких пиріжків у «Фортнамс».

Луїза не знайшлася що й відповісти, також ніколи їх не куштувавши.

— Сподіваюся, вам сподобалося, — зрештою мовила вона.

— О так, — сказала Ненсі, — було смачно. Не часто мені випадає посмакувати те, що обожнюють католики. — Вона злегка крутнулася, чи то зображаючи дівчачий захват, чи зовсім щиро, Луїза не була певна.

— А як ти? Як батьки? Ти видаєшся... — Дженні вагалася, лише трохи, та цього стало задосить. — Маєш дуже гарний вигляд. О люба, холодно, чи не так? А ще так багато потрібно зробити — завтра ж Різдво! — дещо знервовано хихикнула вона.

— У нас все добре, — сказала Луїза, переминаючись з ноги на ногу. — Як і завжди, ти ж знаєш. Не сидимо на місці.

Дженні взяла її за руку.

— Люба, я трохи спізнююся. Обіцяла повернути Ненсі додому. Можеш пройтися з нами, щоб ми могли ще трохи поговорити? Лише на хвильку?

— Так, — мовила Луїза, здаючись. — Звісно. Каштанів? Купила для мами, та не змогла втриматися й взяла кілька собі.

— Хочеш сказати, вони не твої? — сказала Дженні, перебільшено підморгнувши подрузі й шттовхнувши в бік. Зрештою, вона таки змусила Луїзу всміхнутися, відкриваючи акуратний ряд зубів та наповнюючи світлом бурштинові очі.

Вона почистила каштана для кожної з них; перед тим як швидко кинути свого до рота, Дженні потримала його

кінчиками пальців, а Ненсі повторила за нею. Луїза скористалася можливістю зробити подрузі комплімент.

— Це *ти* маєш гарний вигляд. Хіба ж ні?

Дженні не розсміялася знову, лише всміхнулася.

— Минулого літа я вийшла заміж за Річарда Ропера. Він архітектор. Скоро ми переїжджаємо до Нью-Йорка, бо він хоче забратися з Європи. Надто зламаної війною, за його словами. Там, куди ми їдемо, більше можливостей. Сподіваймося. А що в тебе?

— Ну, я незаміжня, — сказала Луїза. — Не змогла вчасно вибрати, тож вирішила відмовити всім. — Вона зраділа, що це розсмішило Ненсі.

— Ти дражнишся, — промовила Луїза. — Зовсім не змінилася.

Луїза знизала плечима. Ця заувага вжалила її, хоча вона й знала, що Дженні не мала на увазі нічого такого.

— Ні, змінилося небагато. Я й досі вдома, ми з мамою, як завжди, шукаємо роботи.

— Мені так шкода. Мабуть, тобі важко. Я можу чимось допомогти? Прошу. — Дженні почала нишпорити у вишуканій квадратній сумочці на срібному ланцюжку.

— Ні. Тобто дякую, але ні. У нас все добре. Ми не зовсім самі.

— Дядько?

Обличчя Луїзи спохмурніло, однак вона відкинула це й всміхнулася Дженні.

— Так. З нами все буде гаразд. У нас і є все гаразд. Та годі, прогуляймося разом. Куди ви йшли?

— Я відведу Ненсі назад, а потім зустрінуся з Річардом. Ми танцюємо з друзями у «Клубі 100», бувала там? Ти мушиш піти. Там все так змінилося, а Річард із найвідважніших чоловіків. Гадаю, саме тому він і одружився зі мною, — вона стишила голос, навмисно говорячи по-змовницькому: — Я не зовсім як усі інші дружини...

— Ні, не схоже, що ще хоч хтось із цього натовпу там буде. Та в тобі завжди було більше від леді, ніж у будь-кому іншому. Я пам'ятаю, як ти наполягала на накрохмалених нічних сорочках. Хіба це не ти якось поцупила дрібку крохмалю із шафки моєї мами?

Дженні затисла рота рукою.

— Так! Я зовсім про це забула! Я сказала їй, що допомогатиму, а вона, засміявшись, вигнала мене з кімнати.

— Не думаю, що пралі мають помічниць, — сказала Луїза, — хоча я частенько допомагаю їй. Віриш чи ні, але зараз мені добре вдається штопати речі.

Увесь цей час Луїза відчувала на них обох погляд зелених очей Ненсі, яка намагалася второпати, що до чого. Вона замислилася, чи варто їй згадувати про не таке вже й аристократичне минуле Дженні перед нею, але згадала, що її подруга зовсім не вміла брехати, а тому Ненсі, мабуть, вже й так про це знала. У будь-якому разі, не схоже, щоб Дженні хоч трохи зникла.

— То твоя мама й досі працює? — співчутливо мовила Дженні. — А тато? Ще й досі лазить туди-сюди димоходом?

Луїза ледь помітно кивнула. Вона не хотіла пояснювати Дженні, що він помер лише кілька місяців тому.

— Містер Чорнявий та місіс Білява, як ми любили їх називати, адже так?

Дві молоді жінки засміялися, схилившись, й на секунду торкнулися чола одна одної, ніби знову ставши школярками з кісками та в фартушках.

Десь угорі в чистому чорному небі почали з'являтися зорі, хоча вони й поступалися вуличним ліхтарям. Вулицею з гуркотом проїжджали легкові автомобілі, частий сигнал гудка нелегко було зрозуміти: чи означав він нетерплячку через повільне авто попереду, чи ж то був приязний сигнал-вітання товаришу, якого впізнав на тротуарі. Перехожі покупці наштовхувалися на них зі своїми важезними сумками,

роздратовані тим, що молоді жінки заважають невпинному потоку натовпу своїм повільним острівцем із трьох людей.

Дженні глянула на наручний годинник, а тоді перевела сумний погляд на подругу.

— Мушу йти. Та, будь ласка, ми можемо зустрітися знову? Не часто доводиться бачитися з давніми друзями... — вона не договорила. Не було потреби промовляти це вголос.

— Так, — сказала Луїза. — Залюбки. Ти знаєш, де я живу — там, де й раніше. Розважтеся ввечері. І щасливого Різдва! Рада за тебе. Справді.

Дженні кивнула.

— Знаю. Дякую. І тобі щасливого Різдва.

— Щасливого Різдва, — промовила Ненсі, злегка змахнувши рукою, і Луїза змахнула у відповідь.

Ненсі та Дженні розвернулися й попрямували вздовж Кінгс-роуд, і люди розступалися перед ними, немовби вони розсували хвилі, як Мойсей.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Різдво завжди було для Луїзи радісним перепочинком у зимові місяці, однак цього року, без батька, ані їй, ані її матері не стало сили дотримуватися маленьких сімейних традицій. У квартирі не було прикрас, ялинки теж не купували. «Це лише один день», — пробурмотіла мати.

На думку Луїзи, може, й добре, що вони так чи інакше відбудуть цей день як звичайний четвер. Її дядько, Стівен Кеннон, спав аж до полудня та заледве додав святкового настрою племінниці та її матері, коли вони сиділи біля каміна — Луїза читала «Джейн Ейр», її мати плела темно-зелений вовняний жакет, а він ввалився на кухню, шукаючи пива. Шкарпетик, Стівеновий пес, довгоногий чорно-білий дворняжка з шовковими вухами, лежав біля Луїзиних ніг, і йому з-поміж усіх було найкраще.

Коли Стівен упав на крісло, Вінні підхопила впущену петлю та трохи ближче підсунулася до вогню.

— На вечерю свинина, — сказала вона, лише злегка повернувши голову до дівера. — А ще місіс Шовелтон дала мені невеличкий різдвяний пудинг.

— За що це? — запитав Стівен. — Кляті сноби. Вони ж ніколи не дадуть зайвих півкрони, хіба ні? Від того було би більше користі, ніж від пудингу.

— Місіс Шовелтон була доброю до мене. Ти ж знаєш, я мала взяти два тижні відпустки, коли твій брат... коли Артур... — Вінні гикнула та опустила погляд, глибоко дихаючи, щосили намагаючись стриматися. Останнім часом клопотів лише побільшало, а не всі її господині були такі співчутливі, коли їхню білизну повертали на день пізніше від обіцяного.

— Тихо, Ма, — сказала Луїза. — Дуже мило з боку місіс Шовелтон поділитися з нами. Гадаю в мене знайдеться кілька монет, щоб покласти туди¹. — Вона глянула на дядька, який замість відповіді знизав плечима й зробив великий ковток свого питва.

На щастя, після картоплі зі свининою Стівен оголосив, що має намір подрімати в кріслі. Луїза з матір'ю вичавили з себе весь дух Різдва в одному зосередженому спільному зусиллі над пудингом. Луїза вкинула до нього три півпенсовики та поклала гілочку гостролисту згори. У них не було бренті, щоб підпалити його, як годиться, і на якусь мить жінки замислилися, чи крапля пива матиме той самий ефект, однак вирішили не ризикувати.

— Щасливого Різдва, — сказала Луїза над першою повною ложкою, яку тріумфально занесла в повітрі. — За татка, еге ж?

Очі Вінні налилися слізьми, але вона всміхнулася доньці.

¹ Йдеться про британську різдвяну традицію кидати в пудинг кілька монет. Вважається, що хто знайде їх у своєму шматочку, тому щаститиме в новому році.

— Так, люба. За татка.

Вони доїли пудинг, не лишивши й крихти Стівену, та разом прибрали зі столу: їхні майже однакові постаті рухалися одна проти одної за добре відпрацьованим алгоритмом, коли Луїза мила, а Вінні витирала посуд у тісній кухні. Прокинувшись, Стівен лише схопив пальто, сказав, що йде до пабу, та грюкнув дверима, зачиняючи їх за собою та Шкарпетиком, який подріботів за ним. Мати з дочкою повернулися до своїх мовчазних занять та пішли спати, щойно відчували, що зможуть заснути — о дев'ятій вечора. Крізь стіни вони чули, як сусіди заводять приспів «Добрий король Вацлав»¹, знаючи, що це тільки початок.

Кількома годинами пізніше Луїза відчула, як Стівен трясє її за плече, пробуджуючи з неглибокого сну.

— Що трапилося? — прошепотіла вона, намагаючись не розбудити матір, яка спала поруч. Луїза подумки пробіглася переліком усіх, про кого їй потрібно було дізнатися новини посеред ночі, однак заледве могла згадати хоч когось. Місіс Фітч, сусідка з іншого боку, яка приглядала за їхнім старим котом, коли вони їхали до Вестон-супер-Мер на п'ять днів кілька років тому? Місіс Шовелтон? Але якщо щось трапилося з нею, то хіба це не могло зачекати до ранку? Усі дідусі та бабусі вже давно спочили з миром — Луїза стала «приємною несподіванкою» для своїх батьків сорока та сорока шести років, коли народилася. Але Стівен притис пальці до вуст, майже по центру, та міцно схопив її за плече, витягуючи з ліжка.

— Гарзд! Гарзд, уже йду, — голосно прошепотіла вона, розтираючи собі обличчя, щоб прокинутися. Мати перевернулася на своїй частині ліжка, хрипко видихаючи.

— Спокійно.

Вона пройшла до кухні, де на неї вже чекав Стівен.

— Що?

¹ Популярна британська колядка.

— Чоловік у вітальні, — промовив Стівен. — Він хоче побачитися з тобою. За насолоду він пробачить мені маленький боржок. Тож зроби все, щоб він її отримав, — і порожній вираз його обличчя поступився самовдоволеній посмішці від власного дотепу.

— Я не розумію.

— Зрозумієш, коли зайдеш до кімнати. Заходь. — Він шугонув її немовби бездомного пса, який випрошував у нього недоїдки.

— Ні, — сказала Луїза. Вона зрозуміла, що він мав на увазі. — Ні. Я розповім Ма.

Єдиний жорстокий порух його великої долоні припав прямісінько в щоку, і Луїза майже сповзла на підлогу, де стояла босоніж. Її халат був не задосить туго запнутий навколо нічної сорочки, а коли вона спробувала підвестися, випроставши руку й намагаючись намацати кухонний стіл, то відчула ще один ляпас, цього разу тильним боком долоні, у ту ж таки щоку. Вона відчувала, як палає обличчя, біль у щелепі почав пульсувати. Ані сльозинки, очі були сухі, а в горлі пересохло ще більше.

— Твоїй матері цього знати не потрібно. У неї вдосталь проблем, чи не так? Та годі вже, кажу востаннє — заходь.

Довгу пронизливу мить Луїза дивилася на дядька. Він теж дивився на неї та кивнув підборіддям на двері. «Це... — подумала вона. — Дійшло й до цього».

Стівен єдиний помітив, що вона вже не дитина. Раз чи двічі він казав, що вона «не просто миле личко», й Луїза із задоволенням приймала легку похвалу. Тепер вона зрозуміла.

Дівчина відірвала руку від щоки та щільніше закуталася в халат, туго перев'язуючи вузол. Тоді вона розвернулася та зайшла до сусідньої кімнати, м'яко зачинивши за собою двері, бо не хотіла розбудити матір.

Біля каміна, де вже давно згас жар, стояв чоловік. Вона вже бачила його раніше, в пабі далі вулицею, коли ходила

забирати Стівена додому на вечерю: Ліам Магоні. Їй перехопило подих.

Його очі — вузькі щілинки, рот рішуче застиг. Вона стояла біля дверей, рукою стискала округлу ручку. Думала: «Доки триматимуся за неї, зі мною все буде гаразд».

У майже повній темряві здавалося, ніби загострилися всі відчуття. Вона відчувала запах елю в його диханні, поту, що просочувався з кожної пори; їй навіть ввижався запах бруду під його нігтями. За дверима почулося човгання: Стівен прихилився вухом до дверей, щоб послухати.

— Ходи сюди, дівчинко, — промовив Ліам і рукою сковзнув до застібки паска, жовта мідь відблискувала в напівсвітлі.

Луїза не рухалася.

— Не дуже добре вихована юна леді, правда? — сказав він.

У Луїзи побілили кісточки на руках.

Його голос пом'якшав.

— Тобі нічого боятися. Я хочу лише подивитися. Тобі поталанило з обличчям, ти це знаєш?

Він фиркнув від сміху, підходячи до неї, та простягнув руку. Луїза відступила й схрестила руки на грудях.

— Ти ні на що не дивитимешся, — сказала вона. — Чого б ти там не хотів, я тобі цього не дам. Торкнешся мене, і я закричу.

Чоловік зареготав.

— Тихіше. У цьому немає потреби. Послухай, справа в тому... — він стишив голос та нахилив голову, щоб говорити їй просто в вухо. Вона знову відчула запах алкоголю та поту й заплющила очі.

— Справа в тому, що твій дядько винен мені грошей. Усе, що тобі потрібно зробити, — тільки трохи попрацювати, і я про це забуду. Поїдеш зі мною до Гастінгса, і я поверну тебе, не встигнеш і оком змигнути. І жодній душі цього знати не треба.

Луїза й досі стояла біля дверей. Їй здалося, що вона почувала Стівена — приглушений шум. Вона уявила, як він за-ткнув собі рота кулаком.

Однією рукою Ліам притиснув її до стіни. Тоді й зародився страх. Вона різко підняла руки, намагаючись відштовхнути його, але він був сильніший: перехопив їх однією рукою, а іншою сковзнув вздовж її тіла, мацаючи вигин талії, стегна.

Луїза завмерла. Вона дивилася повз його голову у вікно навпроти — зашторене, але, збігшись упродовж років, гардини вже не сходилися посередині. Крізь щілину виднілася лампа з жовтим спокійним мерехтливим сяйвом. На вулиці було порожньо. Луїза вдивлялася на тротуар, на жмутки трави, що виростили поміж каміння. Намагалася проникнути всередину цих щілин, припасти до землі у темряві. Вона вже робила так, це найбезпечніше.

А тоді зі сходів долинув якийсь звук — Ма кликала її.

Дуже різко, важко дихаючи, Ліам відсахнувся від неї. Відступивши, він застібнув гудзики на куртці та підняв комір.

— Лише ніч у Гастінгсі, — сказав він. — Хіба ж я багато прошу?

З того, що було потім, Луїза не надто багато пам'ятала, лише його в коридорі та приглушені голоси. Тоді Стівенові кроки, важкі та нерівномірні, коротким східцевим маршем. І, нарешті, тиша.

На автоматі вона змусила себе зрушити з місця, піти на кухню, закип'ятити води в чайнику та обережно зробити чаю. Вона зіграла заварник, налила молока в глечик і з глибини буфета витягла порцелянову чашку з блюдцем. Батько купив матері біло-синій порцеляновий сервіз якраз перед народженням Луїзи. Тому чашка та блюдце були старшими за неї — щонайменше дев'ятнадцяти років, — але здавалися не такими надщербленими та тріснутими, якою почувалася вона сама.

І тільки сівши за стіл із чашкою чаю перед собою, Луїза дозволила собі заплакати, але ненадовго. Вона витерла обличчя долонями й трусонула головою. Настав час щось

робити. Їй згадалися слова Ненсі Мітфорд про помічницю няні, яка втекла. Є шанс, що вони й досі шукають когось на її місце. Дженні мала знати. У шухляді на кухні Луїза знайшла аркуш паперу та олівець, а тоді почала писати листа, який, як вона сподівалася, усе змінить.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

12 січня 1920

Коли Луїза з матір'ю вийшли з чорного входу вибіленого будинку місіс Шовелтон у Драйтон Гарденс, уся їхня увага була зосереджена на важкій ноші. Луїза, прагнучи позбавити матір більшого тягара, ніж та могла витримати, знову заштовхала більшу половину до свого кошика.

Дженні відповіла на Луїзино лист, порадивши написати економці Мітфордів, пані Віндзор. *«І любя, — додала вона, — гадаю, тобі краще згадати будь-який досвід роботи з дітьми, якщо в тебе він є. У них шестеро малят»*. Відтоді минуло два тижні. Ні слова від пані Віндзор, і Луїза ні на крок не наблизилася до іншого способу позбутися дядька. Тягар її думок був значно важчий за кошик з білизнаю. Пронизливий вітер змусив їх опустити голови, а сліпуче сяйво металевого зимового сонця, що й досі було низько на небосхилі, пекло їм у шиї, поки вони затято несли додому роботу на день.

Дорогою Луїза помітила свого дядька Стівена в гостроверхоми капелюсі. Чоловік прихилився до ліхтарного стовпа й цмолив цигарку. Зрозумівши, що вони от-от пройдуть повз нього, він кинув цигарку додолу. Шкарпетик теж був там, покірно сидів на задніх лапах біля Стівенових ніг. Він ворухнувся, щоб підійти до Луїзи, та його зупинив короткий свист господаря. Стівен дав йому якогось смаколика з кишені й потріпав за шовковисте вухо. А потім натягнув на обличчя посмішку, яка не випромінювала взагалі нічого. Луїза бачила все це й ближче підійшла до матері, втупивши погляд уперед, на головну дорогу, де було повно людей та авто. Свідки.

— Агов, — крикнув він їм услід. — Навіть не привітаєтеся? Луїзіна мати розвернулася, почувши голос, і збентежено скосила на Стівена очі.

— Стівене? Сьогодні ж не платіжний день, — сказала вона.

— Я знаю.

— Тоді чому ти тут?

— Хіба не можна просто прийти, щоб привітатися з людиною зовицею та її гарненькою племінничкою? — запитав Стівен.

Він підійшов ближче, обличчя безвиразне. Шкарпетик дріботів позаду. Луїза відчула, як щось промайнуло крізь неї, і на якусь мить їй здалося, що вона може знепритомніти.

— Я оце подумав, що прийду й простягну вам руку допомоги, — сказав він і взяв кошик Луїзи.

Вона опиралася, лиш якусь коротку мить, але він легко висмикнув кошика з її рук. Тоді повернувся до Вінні, кутики вуст піднялися вгору, цього разу не показуючи зубів.

— Щоб вам повернутися до квартири без зайвих труднощів.

Вінні байдуже глянула на нього, не зронивши й слова, та рушила далі, куди йшла, додому, проти східного вітру. Стівен стояв на тротуарі так, наче пропускав її вперед, — немов сер Волтер Релі, коли кинув свого плаща додолу, щоб Єлизавета I не забруднила ніг. Луїза глянула на слабку материну спину та згорблені під вагою кошика плечі й пішла за нею. Дівчина не бачила, як Стівен опустив кошика на тротуар позаду неї, а потім рвучко випростав руку і схопив її за лікоть.

Стишеним голосом він промовив:

— Не думаю, а ти?

Тієї миті Вінні зайшла за ріг і втратила їх обох у шумі транспорту та гучному цокоті копит вантажних коней. Луїза знала, що її матір не озиратиметься.

Стівен промовив:

— Я знаю, що ти собі надумала.

— Нічого я не надумувала. Відпусти. — Луїза потягнула руку, проте Стівен тільки міцніше її стиснув і поволочив племінницю за собою, подалі від головної дороги.

— Ти не можеш лишити білизну тут! — сказала Луїза. — Це вирахують з Ма, а нам нічим платити. Якщо ти мусиш привести мене з собою, дозвожь хоч би спочатку віднести це.

Якусь мить Стівен думав, а тоді похитав головою.

— Знайдуть. Ми заледве відійшли на кілька ярдів від вхідних дверей, — сказав він. Однак, глянувши на кошик посеред тротуару, трохи розслабив руку.

Луїза висмикнула руку й побігла назад до будинку. Вона не була впевнена, що ж робитиме, діставшись туди, адже сумнівалася, що їй стане снаги постукати в парадні двері. Найпевніше, дворецький місіс Шовелтон не впізнає в ній доньку пралі навіть попри те, що вона забирала білизну разом із нею вже протягом шести років. А якщо й впізнає, то буде обурений її зовнішнім виглядом та появою на головних сходах — очевидно ж, що вона прислуга, а не гостя родини — і, мабуть, зачинить двері їй перед носом.

Відкинувши цю думку ще до того, як вона встигла виникнути, Луїза, ще більше віддаляючись від матері, побігла вперед до викладеної бруківкою вулички зі стайнями, де в сутіні могла відірватися від дядька — якщо не забракне впевненості в кроках слизькими круглими камінцями.

Та проте вагання біля сходів до будинку стало для Луїзи фатальним, і цього разу Стівен схопив її за зап'ястки, завівши руки за спину. Обличчя дівчини скривила гримаса болю, й вона зігнула лікті та коліна, намагаючись вирватися. Стівен стиснув її зап'ястки до купи, легко, однією великою долонею, а іншою згріб повну жменю волосся та схопив ззаду за шию. Вона мигцем глянула на темні жовті нікотинові плями на його нігтях і відчула, як ізсередини підіймається хвиля нудоти.

— На твоєму місці я б не намагався, — глузливо мовив він. — Ти йдеш зі мною.

Луїза припинила спроби боротися з ним. Він був більший та важчий за неї, їй не перемогти. Він відчув її покору під своєю хваткою і відпустив шию, втім досі тримаючи її руки за спиною. На іншому боці вулиці швидко йшла жінка, цоккаючи підборами, немов об'їжджений поні. Вона мигцем глянула на них, однак не зупинилася.

— Розумна дівчинка, — лагідно промовив Стівен. — Якби ж тільки ти мене частіше слухала, то й усіх цих проблем у нас не було б.

Так, немовби він був поліціантом, а вона злочинцем, Стівен провів Луїзу до кінця стаєнь та вивів на Фулгам-роуд, де спіймав таксі. Якщо водій і стривожився, побачивши чоловіка у робітничих черевиках та вовняному пальті, який затягнув до авто молоду жінку у вбогому одязі, дешевому капелюшку та ще й із собакою, то він не виказав цього.

— Вокзал Вікторія, — сказав Стівен водієві. — І швидко.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

12 січня 1920

Високу постать Гая Саллівана мало не в три погібелі зігнуло від реготу, капелюх, здавалося, ось-ось впаде, й чоловік відчував, що й піджак може будь-якої миті розійтися по швах.

— Гаррі, припини! Я більше не можу.

Здавалося, що Гаррі Конлон саме обмірковує, чи припинити, а чи продовжити своєму другові ці приємні тортури. Вони влаштували собі маленьку перерву на чай у кабінеті начальника вокзалу в Льюїсі, куди їх відправили розслідувати зникнення кишенькового годинника. Пана Марчанта, начальника вокзалу, добре знали у Залізничній поліції Лондона, Брайтона та Південного узбережжя за майже щотижневі виклики через злочини, яких не було.

— З усім тим, хлопці, — серйозно нагадав їм суперінтендант Джарвіс, — це не означає, що й цього разу він помиляється. *Ніколи не припускай* — якщо хочеш бути добрим

поліціантом. Пригадуєте індика, який думав, що дружина фермера щоранку з'являється, тільки щоб наповнити його годівницю, і який зрозумів, що помиляється, лише...

— На Святвечір. Так, сер, — перебив Гаррі.

— Гм, так. Цілком правильно. На Святвечір. Молодець, Конлоне, — пробуркотів Джарвіс, прочищаючи горло. — Тоді чого ви й досі тут стовбичите?

Гаррі та Гай квапливо вийшли з кабінету суперінтенданта — тісної кімнатки, де заледве вміщалися дерев'яний стілець її господаря та стіл з оббитою шкірою стільницею. Проте завдяки димчастим стінам атмосферу Першого суду в Олд Бейлі ні з чим не сплутаєш. Поліціанти попрямували простісенько на дванадцятку платформу вокзалу Вікторія.

— Гаррі, що ти зробив, що бос був із нами в такому гарному гуморі? — запитав Гай.

— Не розумію, про що ти, — відповів той, самовдоволено всміхаючись.

— Ще й як розумієш. Зазвичай такі справи дістаються Бобу та Ленсу. Не розслідування, а радше приємний вихідний. А я вже готувався до ще одного ранку, проведеного за налаштуванням сигнальних постів.

— Не занадто радій. У січні це до біса морозний день, не зовсім те, що побувати біля моря в липні, — засміявся Гаррі. — Проте я *міг* подбати про те, щоб шеф отримав чудову коробку своїх улюблених сигар на Різдво...

Гаррі та Гай стали напарниками ще новобранцями, під час підготовки до служби в залізничній поліції чотири роки тому. На перший погляд вони не мали нічого спільного: Гаррі, мабуть, перестав рости ще з дванадцяти років, і зараз був таким привабливим блондином, що міг би стати кумиром для глядачок денних вистав у нічному клубі з поганим освітленням. Насправді він уже кілька разів утнув цей трюк, щоправда не завжди вдало. Гай був високий, «довготелесий», як говорила його мати, з високими вилицями, тьмяно-каштановим чубом та щілиною між зубів. Товсті круглі окуляри завжди сповзали

в нього з носа. Однак Гай та Гаррі зійшлися в почутті гумору та здружилися, бо їх обох не взяли на війну — Гаррі через астму, а Гая через надзвичайну короткозорість.

Той ранок, коли він повернувся додому без ордерів, а натомість із листом про звільнення, спалахував у пам'яті Гая з обеззброювальною частотою. У 1916 один його брат уже загинув, його вбили на початку війни в битві під Монсом. Двоє інших братів були у Франції, глибоко в окопах, і стоїчний зміст їхніх листів зраджував тремтливий почерк. Батько працював довгими змінами на фабриці, а мати стала безбарвною тростинкою, яка ковзала в тінях власного дому, заледве створюючи хоч звук. Не до розмов було. Коли Гаю перевіряли зір, він заїкався, відчайдушно намагаючись не провалитися, і вгадував відповіді, однак літери стрибали та розпливалися перед ним і він знав, що це безнадійно. Коли він повертався до будинку номер вісім на вулиці Тулі, де його чекала мати, лило мов з відра, вода стікала з його сорочки, промочуючи наскрізь. Цього не стало задосить тоді, коли він прагнув фізичного болю, чогось та будь-чого, що дало б йому право зрівнятися з братами та їхньою мужністю. Принижений, він стояв перед вхідними дверима і намагався знайти в собі сили, щоб їх відчинити. Навіть сльози матері, яка з полегшенням схлипувала в нього на грудях, не змогли викоринити з його серця бажання мати змогу зібрати речі й піти на війну.

Зарахування до лав Залізничної поліції Лондона, Брайтона та Південного узбережжя дало йому ціль, впевненість у собі, навіть якщо й не допомогло до кінця позбутися кривих посмішок у свій бік. Коли пані Кертис із десятого будинку поздоровила його із закінченням поліційної підготовки, вона не змогла втриматися від зауваження: «Залізнична поліція — це ж не *справжня* поліція, правда?» Торік три його брати повернулися додому — Берті, наймолодший, вступив на військову службу за півроку до кінця війни, — і всі вони влаштувалися мулярами та підручними. Гай був щасливий від того, що вони вернулися неушкоджені, і гадав,

що його ошатна форма та поліцейний шолом вартуватимуть йому дешиці поваги від братів, але коли його змусили визнати, що до його обов'язків також входить поливання підвісних рослин на вокзалі та налаштування сигналізації, глузування почалися знову, й кінця-краю тому не було.

Коли Гай та Гаррі зайшли до кабінету pana Марчанта того ранку, то побачили, як начальник вокзалу проходиться кімнатою, тримаючи годинника в руці.

— О, ви прийшли! — сказав він, на його обличчі відбилася тривога. — Ви знову спізналися. Я відчинив шухляду столу п'ять хвилин тому і знайшов там годинника.

Гаррі був на межі того, щоб розреготатися, і Гай глянув на нього якнайсуворіше крізь товсті лінзи.

— Я бачу, сер, — промовив Гай. — Думаєте, його повернули на місце, коли злодій почув, що ви повідомили про крадіжку?

Пан Марчант зупинився й стояв зовсім не рухаючись, дивлячись на Гая так, немов той відкрив йому таємницю сенсу життя.

— А знаєте, так! Думаю, саме це і сталося.

Гаррі прикинувся, що зайнятий пошуками записника, ховаючи обличчя й щосили намагаючись приглушити фиркання, яке, здавалося, ось-ось вирветься на волю. Гай спромігся втриматися, записавши свідчення pana Марчанта й кивнувши йому якомога серйозніше, але коли задзвонив телефон, він нарешті дозволив собі перехопити погляд Гаррі та всміхнутися.

— Вибачте, хлопці, — сказав пан Марчант, — потяг із Бексгілла затримується. Мушу йти розібратися з цим. Пригощайтеся чашечкою чаю.

Щойно за ним зачинилися двері, Гаррі та Гай вибухнули сміхом.

— Він що, геть із глузду з'їхав? — видав Гаррі. — Військова медаль, п'ятифунтова печатка, авторучка, а тепер ще й кишеньковий годинник загадковим чином знайшлися в шухляді його столу після того, як він повідомив, що їх поцупили?

— Прошу, не треба, — відповів Гай, ще й зажмурившись. — У мене живіт болить.

Гаррі випрямився й скривився, наче начальник вокзалу.

— Це поліція? — почав він, немовби розмовляючи по телефону. — Я маю повідомити про дуже, дуже серйозний злочин...

Та жоден із них не почув, як двері кабінету розчинилися навстіж.

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

12 січня 1920

У таксі Стівен тримав Луїзу за зап'ясток, завівши руку їй за спину, хоча й не так міцно, як раніше. Коли авто сповільнялося на перехрестях, вона міркувала, чи не спробувати вистрибнути, однак її лякала загальна какофонія на вулицях. Трамваї сновигали туди-сюди металевими рейками, із дротів над головою летіли іскри, автобуси злегка нахилилися, долаючи повороти, плакат «Пірс Соуп» просто під двома чи трьома байдужими пасажирами на відкритому другому поверсі. Хлопчаки, які мали би бути у школі, проходилися тротуаром, тримаючи рекламні щити, й вигукували новини: «ЛЛОЙД ДЖОРДЖ ЗНОВУ ПІДВИЩУЄ ПОДАТКИ» та «НА ПОРОЗІ ЦЕРКВИ ПОКИНУЛИ НЕМОВЛЯ». Довоєнний релікт — кінь, впряжений у воза, — стояв, немов статуя, на узбіччі, а єдиним доказом того, що це жива істота, слугувала свіжа купа гною. Раптом біля таксі вигулькнули молодий юнак та старі діви середнього віку на велосипедах. Вони зрідка зиркали у вікно на похмурого чоловіка, який дивився лише перед собою, насунивши капелюха на чоло, та на неусміхнену жінку поруч із ним.

Луїзине серце шалено тріпотіло в грудях. Шарпетик лезав на підлозі авто і здавався розслабленим, однак вуха пришкулив.

ІСТОРИЧНА ПРИМІТКА

На Флоренс Найтінгейл Шор напали на лінії Брайтон у понеділок, 12 січня 1920 року, і через декілька днів вона померла в лікарні. Її смерть шокувала громадськість. Було зібрано гроші на фінансування Меморіальної лікарні імені Флоренс Найтінгейл Шор (знищена під час бомбардування Другої світової війни), яку очолила її давня подруга Мейбл Роджерс. Мейбл Роджерс ніколи не підозрювали і не обвинувачували у вбивстві Флоренс Шор, усі розмови з нею, окрім допитів, — моя абсолютна вигадка.

Допити з реальними свідченнями я брала з газетних репортажів часів дізнань. У її вбивстві так нікого й не визнали винним.

Сестри Мітфорд та їхні батьки, звісно ж, реальна родина, проте усі сцени з ними у книжці — теж цілковита вигадка. Інші члени їхньої родини та слуги також узяті з реальності, але для своєї історії я змінила деякі дати (Ненсі Мітфорд виповнилося вісімнадцять у 1922, а не в 1921 році).

Насамперед це роман. Але сподіваюся, що, поєднавши факти з вигадкою, ми наблизимося до розуміння людей з минулого, згадаємо та вшануємо їх.

ПОДЯКИ

Присвячую цю книгу Флоренс Найтінгейл Шор та всім військовим медсестрам минулого і теперішнього по всьому світу. Флоренс, так само як і її хрещена та тезка, це жінка, яка невтомно та відважно працювала в екстремальних умовах під час англо-бурської та Світової війни. Вона відмовлялася ховатися в укритті без тих, за ким доглядала, і завжди лишалася в лікарні зі своїми пацієнтами попри загрозу бомбардування. Вона заслуговувала кращої долі, ніж та, що спіткала її, і я сподіваюся, що ця книжка принесе їй повагу та визнання, яких вона гідна.

«Мітфордські вбивства» писалися в селі. Дякую тобі, Еде Вуд, за підбадьорювання та терпіння упродовж тисяч миль від першого й до останнього кроку. Висловлюю вдячність також і Кет Бурк, Енді Гайну та Кейт Гібберт та всім командам видавництва *Sphere and Little, Brown*, які допомогли цій книжці вийти у світ.

За схвальні відгуки на полях: не було нікого кращого за Гоуп Деллон із *St Martin's Press* — дякую.

Дякую своїй дивовижній агентці Керолін Мітчел з *PFD*.

За експертні поради та керівництво дякую вам, Нікі Бьорд та Селестіє Гейлс. Усі помилки, що лишилися, звісно ж, моя провина.

Дякую вам, Джоне Гуддал та Мелані Браян з журналу *Country Life*, за те, що дали можливість зазирнути в маєток Астголл.

Дякую родині та друзям, які завжди додавали мені життєрадісності й почуття гумору, а саме: Рорі Фелловз, Лін Фелловз, Корделія Фелловз, Джуліан Фелловз, Еммі Кітченер-Фелловз, Анетті Жакот де Буйнод, Селії Волден, Анні Кусден, Еммі Вуд, Деміану Барру та Клер Пік (завжди пам'ятаю найпрекраснішу Джоржину Фелловз).

І дякую своїй родині, яку люблю більше за все на світі. Мені не вдалося б зробити цього без вас, мої любі Саймоне, Беатрікс, Льюїсе та Джордже.

ЗМІСТ

Пролог.....	9
Частина перша. 1919–1920	16
Частина друга. 1921	198
Частина третя. 1921	250
Історична примітка.....	348
Подяки	349

Літературно-художнє видання

ФЕЛЛОВЗ Джессіка
Мітфордські вбивства
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *В. В. Пасічна*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *В. М. Немашкало*

Підписано до друку 11.04.2018.
Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Adonis». Ум. друк. арк. 18,48.
Наклад 3500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»,
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а,
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88
 - на сайті Клубу: www.bookclub.ua
 - у мережі фірмових магазинів див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом
- Надсилається безоплатний каталог**

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**
e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55
e-mail: kyiv@ksd.ua

Одеса

тел./факс +38(067)572-44-28
e-mail: odessa@ksd.ua

Фелловз Дж.

Ф38 Мітфордські вбивства : роман / Джессіка Фелловз ; пер. з англ. Г. Литвиненко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. — 352 с.

ISBN 978-617-12-5057-4

ISBN 978-1-250-17078-1 (англ.)

Сідаючи в купе потяга, війська медсестра Флоренс Шор не здогадувалася, що вбивця вже чекає на неї... Проте поліція не змогла знайти злочинця. Луїза Кеннон ніколи не була знайома з Флоренс, натомість доля звела її з поліціантом залізниці Гаєм Салліваном. Він присягнувся, що доведе розслідування до кінця. Луїза стає покоївкою в родині Мітфордів і допомагає поступово розплутувати злочин. Жінка стає свідком того, як юна Ненсі Мітфорд закохується в загадкового чоловіка на ім'я Роланд. Здавалося б, нічого дивного, але чому в нічних кошмарах Роланд вигукує ім'я Флоренс Шор?.. Луїза і Гай потрапляють у вир приголомшливих таємниць. Несподівано кожен опиняється під підозрою...

УДК 821.111